

Î N C H E I E R E

07 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Scutaru Elena, prin intermediul avocatului Fetcu Andrian,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Guiban Dumitru către Scutaru Elena, intervenient accesoriu Rabacu Grigore, cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate comună în devălmășie, stabilirea cotelor-părți și partajarea bunurilor în natură,

împotriva deciziei din 19 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău prin care a fost respins apelul declarat de Scutaru Elena și menținută hotărârea din 01 februarie 2019 a Judecătoriei Ungheni, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 14 noiembrie 2016, Guiban Dumitru s-a adresat în instanță cu cerere de chemare în judecată către Scutaru Elena, intervenient accesoriu Rabacu Grigore, cu privire la declararea nulității parțiale a actului juridic.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, în anii 2005-2006, a fost plecat în Federația Rusă la muncă. În această perioadă a acumulat o sumă de circa 3000 USD. Prin luna august 2006 s-a întors în țară. Menționează că, după ce s-a întors în țară, mătușa sa, Friniuc Liuba, i-a relatat că fina ei, Rabacu Angela, vinde casa și, întrucât nu avea un loc de trai, a hotărât că pe banii agonisiți să cumpere această casă.

Astfel, s-a întâlnit cu Rabacu Angela, care i-a relatat că vinde casa la prețul de 3500 USD, doar că actele pe casă le va putea perfecta când se întoarce soțul, Rabacu Grigore, din Italia. Atunci, reclamantul i-a propus Angelei Rabacu sa-i vândă lui casa la prețul de 3500 USD, dintre care îi transmite la moment 2000 USD, iar când se întoarce soțul acesteia, vor perfecta actele la notar și îi va transmite diferența de 1500 USD. Aceasta a acceptat propunerea.

Drept urmare, la sfârșitul lunii august 2006, i-a transmis lui Rabacu Angela suma de 2000 USD, iar dânsa i-a transmis cheile de la casă.

Din luna septembrie 2006, reclamantul a început să concubineze cu Scutaru Elena. Inițial, au locuit împreună la mama sa, iar prin luna octombrie 2006, au trecut

cu traiul în casa procurată.

Peste o perioadă, Rabacu Grigore a revenit în țară și s-au înțeles cu el să meargă la notar. Însă, notarul le-a spus că, pentru perfectarea contractului de vânzare-cumpărare, este necesar acordul soției. Deoarece la acel moment Rabacu Angela era plecată peste hotare, nu a fost posibilă perfectarea contractului.

La începutul lunii aprilie 2009, Rabacu Angela a revenit în țară și i-a comunicat că este gata să perfecteze contractul de vânzare-cumpărare, dar are la dispoziție doar câteva zile, deoarece trebuie să plece din nou peste hotare. La notar li s-a solicitat să prezinte buletinul de identitate și, întrucât la moment reclamantul nu dispunea de el, dar nu avea timp să perfecteze alt buletin, a hotărât să întocmească contractul de vânzare-cumpărare pe numele pârâtei Scutaru Elena, deoarece, la XXXXXX, s-au cununat, au făcut nunta, iar la XXXXXXXX, s-a născut fiica XXXXXXXXXXXX.

Astfel, la 23 aprilie 2009, s-au prezentat împreună la notarul Constantin Scaletchii, unde reclamantul a achitat vânzătorului încă 1500 USD, care i-a acumulat din banii pe care îi trimitea acasă de peste hotare, iar pârâta a semnat contractual de vânzare-cumpărare a casei de locuit cu suprafața de 93.7 m.p. și a construcțiilor accesorii, amplasate pe terenul aferent cu suprafața de 2371 m.p., nr. cadastral XXXXXXXXXXXX, situate în s. Bușila, r. Ungheni.

Potrivit reclamantului, în anul 2016 între soți au apărut niște certuri, însă continuau să locuiască împreună. Iar la 30 mai 2016, pârâta s-a adresat cu o cerere în judecată, prin care a solicitat evacuarea lui din casa de locuit, care îi aparține cu drept de proprietate în baza contractului de vânzare-cumpărare din 23 aprilie 2009.

Consideră reclamantul că contractual de vânzare-cumpărare din 23 aprilie 2009 este nul în partea ce ține de rubrica „cumpărător”. Astfel a solicitat să fie declarată nulă clauza contractului de vânzare-cumpărare referitoare la cumpărătorul Scutaru Elena, cu recunoașterea sa drept cumpărător al casei de locuit cu suprafața de 93.7 m.p. și construcțiile accesorii, amplasate pe terenul aferent cu suprafața de 2371 m.p. nr. cadastral XXXXXXXXXXXX, situate în s. Bușila, r. Ungheni.

La 06 noiembrie 2017, Guiban Dumitru a depus o cerere de modificare a obiectului acțiunii, invocând că casa de locuit și construcțiile accesorii constituie proprietate comună în devălmășie, dat fiind faptul că au fost procurate în perioada când duceau gospodărie comună, aflându-se în relații de concubinaj (f.d.46-48).

Respectiv, Guiban Dumitru a solicitat declararea drept proprietate comună în devălmășie a casei de locuit, cu suprafața de 93.7 m.p., și construcțiile accesorii amplasate pe terenul aferent, cu suprafața de 0,2371 ha., nr. cadastral XXXXXXXXXXXX, situate în s. Bușila, r. Ungheni; stabilirea cotelor-părți a câte 1/2 cotă-parte ideală pentru fiecare coproprietar; partajarea bunurilor în natură, atribuindu-le fiecărui coproprietar câte 1/2 cotă-parte, ținând cont de variantele de partajare stabilite printr-un raport de expertiză, prezentat de expertul autorizat.

Prin hotărârea din 01 februarie 2019 a Judecătoriei Ungheni, sediul Central, acțiunea a fost admisă. S-a declarat ca fiind dobândit dreptul de proprietate în devălmășie asupra casei de locuit cu suprafața de 93,7 m.p. și construcțiilor accesorii amplasate pe terenul aferent cu suprafața de 0,2371 ha, nr. cadastral XXXXXXXXXXXX, situate în satul Bușila, r-nul Ungheni, de către Scutaru Elena și Guiban Dumitru. S-a stabilit în proprietate lui Guiban Dumitru și Scutaru Elena a câte 1/2 cotă-parte ideală din casa de locuit cu suprafața de 93,7 m.p. și construcțiile accesorii amplasate pe terenul aferent cu suprafața de 0,2371 ha, cu număr cadastral XXXXXXXXXXXX, situate în satul Bușila, r-nul Ungheni.

Prin decizia din 19 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Scutaru Elena și menținută hotărârea din 01 februarie 2019 a Judecătorei Ungheni, sediul Central.

Pentru a decide astfel instanța de apel a constatat că, bunurile imobile au fost procurate din mijloacele financiare comune ale părților, constituind proprietatea comună a acestora. Având în vedere că nu se cunoaște aportul fiecărui coproprietar la dobândirea bunului, precum și ținând cont de faptul că aceștia se aflau în relații de concubinaj și duceau gospodărie comună, instanța de apel a conchis că proprietatea este comună în devălmășie, iar cotele-părți se prezumă a fi egale.

La 22 iunie 2020, Scutaru Elena, prin intermediul avocatului Fetcu Andrian, a declarat recurs împotriva deciziei din 19 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Suplimentar, s-au indicat argumente similare celor din cererea de apel.

Astfel, recurenta a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei din 19 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 01 februarie 2019 a Judecătorei Ungheni, sediul Central.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs, în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Scutaru Elena, prin intermediul avocatului Fetcu Andrian, inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 19 februarie 2020 și expediată participanților la proces la 24 martie 2020 (f.d. 145), însă la materialele cauzei nu există înscrisuri care să probeze momentul recepționării acesteia de către participanții la proces. Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei din 19 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost înregistrat la 22 iunie 2020, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenteii, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Scutaru Elena, prin intermediul avocatului Fetcu Andrian.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Scutaru Elena, prin intermediul avocatului Fetcu Andrian.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Iurie Bejenaru